

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
НАЦИОНАЛНА ТЪРГОВСКА ГИМНАЗИЯ

✉ 4002 Пловдив, бул. "Руски" № 50, ☎ (032) 64 23 63 – Директор, (032) 64 23 23 – Зам.-директори,
(032) 64 38 22 Секретар, e-mail: info-1690175@edu.mon.bg / tgschool@ntg-plovdiv.net

УТВЪРДИЛ.....

д-р Петя Грасимова
/ Директор на Национална
търговска гимназия – град Пловдив /

МЕХАНИЗЪМ ЗА
ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА
РАЗПРОСТРАНЕНИЕТО И
УПОТРЕБАТА НА НАРКОТИЧНИ
ВЕЩЕСТВА В НАЦИОНАЛНА
ТЪРГОВСКА ГИМНАЗИЯ

Настоящият документ е изготвен във връзка със Заповед №РД09-3543/01.11.2023г. на министъра на образованието и науката.

Механизмът има за цел да се прилага последователна и целенасочена политика, която се споделя и следва от цялата училищна общност и е подкрепена от всички отговорни институции. В механизма са включени мерки и дейности за превенция и намеса, както и са разписани процедури и отговорности за действие при интервенция.

ИНФОРМИРАНост И ПРЕВЕНЦИЯ

В областта на предотвратяването на употребата и злоупотреба с наркотични вещества сред учениците от особена важност е **превенцията**. Важно е да се осигури информация на подрастващите за вредите от употребата на наркотични вещества и последствията, които те могат да имат върху здравето, ученето и бъдещето на ученика.

В превантивната програма по механизма са включени:

1. Провеждане на презентации и лекции от ОСНВ и ПИЦ – Пловдив по теми свързани с наркотичните вещества в 8-те и 9-те класове;

Срок: втори учебен срок

Отг. Уч.психолог, пед.съветник

2. Провеждане на превантивни тренинги и дискусии в час на класа от педагогическия съветник, училищния психолог, медицинските лица в училище;

Срок: октомври 2025г. до юни 2026г.

Отг. Уч.психолог, пед.съветник, мед.лица

3. Разглеждане на тема в час на класа от класните ръководители;

Срок: първи учебен срок

Отг. Кл.р-ли

4. Организиране на информационни кампании – Международен ден без тютюнопушене (всеки трети четвъртък през месец ноември); 31 май (Световен ден без тютюнев дим); 26 юни (Международен ден срещу злоупотребата с наркотици);

Срок: по календар на датите

Отг. Пед.с-к, уч.психолог, УС

5. Информиране на цялата училищна общност (педагогически и непедagogически персонал, ученици) със заложените мерки в настоящия механизъм – на общо събрание, на събрание на Ученическия съвет и в облачното пространство;

Срок: месец октомври, ноември 2025г.

Отг. Пед.с-к, уч.психолог, директор

6. Информиране на родителите на родителска среща, по електронен път чрез електронния дневник и в индивидуални консултации, при необходимост;

Срок: месец септември, ноември 2025г./при необходимост

Отг. Пед.с-к, уч.психолог, директор

7. Създаване на канали за подаване на сигнали и процедури за реакция. Информационно табло в сградата на гимназията и информационни табла във всяка класна стая. Кутия за анонимни сигнали на 3 етаж;

Срок: постоянен

Отг. Пед.с-к, уч.психолог, директор

8. Сътрудничество с НПО, БЧК, МКБППМН и други ангажирани с проблема институции.

Срок: постоянен

Отг. Пед.с-к, уч.психолог, директор

РАЗПОЗНАВАНЕ НА СЛУЧАИ НА УПОТРЕБА НА НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА ОТ УЧЕНИЦИ, УЧИТЕЛИ И СЛУЖИТЕЛИ (ПРИЗНАЦИ НА УПОТРЕБА)

Тук са представени признаците, които могат да помогнат при разпознаването на такива случаи:

- 1. Физически промени** - необичайни покачвания или загуба на тегло, липса на апетит или засилен такъв, особено за сладки неща, красноречие, необичайно разширени или стеснени зеници, зачервени очи, подпухналост под очите, кръгове под очите, осезаеми промени във външния вид (кожни проблеми, negliжирана визия и пр.). Липса на интерес към лична хигиена и външен вид. Отпадналост и сънливост в необичайно време и без наличието на конкретен медицински проблем. Неясен говор, некоординирани движения.

Продължителна хрема и зачервявания около носа без съпровождащи признаци на настинка, необичайно посиняване на кожата на ръцете или езика. Усещат се необикновени миризми, забелязват се петна или белези по тялото или по дрехите на ученика.

2. **Промени в поведението и настроението** - изолация, промени във връзките със съучениците, агресивност, раздразнителност. Резки промени в настроението - вълнение, гняв, враждебност, депресия, веселост без ясна и видима причина. Детето е меланхолично и разсеяно. Внезапни прояви на свръхактивност и изобретателност. Безотговорно поведение от типа „другите са ми длъжни“. Избягва старите си приятели или хора, които биха могли да го критикуват за промени в поведението, води тайни телефонни разговори. Губи мотивация и интерес към любими занимания.
3. **Финансови проблеми** - може да се опитва да събира пари по необичаен начин или да проявява необяснимо поведение на недостиг на средства. Да започне да лъже и краде - изчезване на пари и вещи от училище, да има криминални прояви.
4. **Пропуски и незадоволителни резултати в училище** - нередовно посещаване на училище, пропуски на уроци или незадоволителни резултати в учебните постижения. Намалява успехът му в училище, трупва отсъствия, конфликтност във взаимоотношенията със съученици.

Необходимо е да се отбележи, че е от значение да се наблюдават повече от един от посочените признаци и да се подходи внимателно към събиране на допълнителна информация посредством разговор с ученика, да се привлече педагогическият съветник/училищният психолог при изясняване на възникналата хипотеза, да се проведе разговор със съученици на ученика и др., преди да се предприемат следващи стъпки.

РЕАКЦИИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ В СЛУЧАИ НА КОНСТАТИРАНЕ НА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ ИЛИ УПОТРЕБА НА НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА

1. Уведомяване на директор, заместник-директор, пед.съветник, уч.психолог, класен ръководител, медицинската сестра /при необходимост/. Уведомяването трябва да бъде веднага след узнаването.

2. Документиране на случая – лицето установило разпространението или употребата на наркотични вещества, документира констатирания случай в дневник. Дневникът се съхранява от педагогическия съветник и училищния психолог.
3. Директорът уведомява МВР чрез: позвъняване на тел.112; уведомяване на полицейския инспектор, отговарящ за района на училището; уведомяване на инспектор ДПС.
4. Директорът уведомява родителя на ученика/учениците участващи в ситуацията.
5. При констатиране на случай на разпространение и употреба на наркотични вещества директорът определя представител от училището (психолог, пед.съветник, учител), който да участва в Екипа за взаимодействие с отговорните институции. Мултидисциплинарният екип (МДЕ) включва социален работник, инспектор ДПС, представител на РУО, представител на ОСНВ, психолог/пед.съветник. При необходимост МДЕ изготвя план за подкрепа на ученика.

РЕАКЦИИ НА УЧЕНИЦИТЕ В СЛУЧАИ НА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ ИЛИ УПОТРЕБА НА НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА

1. Подава сигнал. Създадени са условия и за подаване на анонимен сигнал. Информира директор, зам.-директор, училищен психолог или педагогически съветник, класен ръководител;
2. Консултиране, при необходимост, от училищния психолог или пед.съветник за възможни решения или реакции;
3. Информиране на учениците за Националната телефонна линия за деца, на която могат да подадат и анонимен сигнал – 116 111;
4. Информиране на учениците за възможността директно да се обръщат към МВР – тел.112.

КОМУНИКАЦИЯ С РОДИТЕЛИТЕ В СЛУЧАЙ НА УСТАНОВЕНО РАЗПРОСТРАНЕНИЕ ИЛИ УПОТРЕБА НА НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА

1. Запознаване на родителите с училищния механизъм и процедури за действие в случаи на установяване на разпространение или употреба на наркотични вещества;

2. Запознаване на родителите с каналите за сигнализиране;
3. При констатиран случай директорът уведомява родителите на ученика/учениците за ситуацията и за предприетите действия и мерки, и ги информира за възможността за подкрепа и помощ. На родителите се предоставят прилежащите към механизма декларации - МДЕ, декларация за информирано съгласие, декларация за конфиденциалност;
4. Консултиране на родителите и предоставяне на ресурси и подкрепа.

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ СЪС ЗДРАВНИТЕ СЛУЖБИ/МЕДИЦИНСКИ КАБИНЕТ

Аспекти на взаимодействието със здравните служби:

1. Идентификация и сигнализиране:

При установяване на признаци на употреба на наркотични вещества психологът, педагогическият съветник, учителите и служителите задължително уведомяват директора на училището, който от своя страна е длъжен да сигнализира здравните служби.

2. Сътрудничество със здравните служби:

Ръководството на училището си сътрудничи със здравните служби, за да осигурят подходяща подкрепа и помощ на учениците, които употребяват наркотични вещества. Това може да включва консултации със специалисти, предоставяне на информация и обучение на учители и персонал, както и създаване на програми за превенция и рехабилитация.

3. Планиране на дейности:

Ръководството на училището и здравните служби планират съвместни дейности, които да насочат учениците към здравословен начин на живот и да ги предпазят от употреба на наркотични вещества. Това може да включва информационни кампании, предоставяне на консултации и подкрепа на учениците и техните семейства.

4. Обмен на информация:

Училищното ръководство и здравните служби определят механизми за обмен на информация относно случаи на употреба на наркотични вещества в училище с оглед по-добро разбиране на проблема и вземане на подходящи мерки за неговото решаване.

5. Подкрепа на засегнатите ученици:

Ръководството на училището и здравните служби работят заедно, за да осигурят подходяща подкрепа и помощ на учениците, които са засегнати от употреба на наркотични вещества. Това може да включва психологическа подкрепа, консултации със специалисти и участие в програми за рехабилитация.

ПРОЦЕДУРА ЗА ДЕЙСТВИЕ ПРИ УСТАНОВЯВАНЕ НА СЛУЧАИ НА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ ИЛИ УПОТРЕБА НА НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА

Всеки, който установи случай на разпространение или употреба на наркотични вещества, или има съмнение за такива е длъжен:

1. Незабавно да уведоми директор, заместник-директор, пед.съветник, уч.психолог, класен ръководител, медицинската сестра /при необходимост/.
2. Лицето установило разпространението или употребата на наркотични вещества, документира констатирания случай в дневник. Дневникът се съхранява от педагогическия съветник и училищния психолог.
3. Директорът уведомява МВР, инспектор ДПС, Отдел "Закрила на детето", ОСНВ, ПИЦ – Пловдив и здравните служби.
4. Директорът уведомява родителя на ученика/учениците участващи в ситуацията.
5. При констатиране на случай на разпространение и употреба на наркотични вещества директорът определя представител от училището (психолог, пед.съветник, учител), който да участва в Екипа за взаимодействие с отговорните институции (МДЕ) и в изготвянето на план за подкрепа на ученика.